

GÖÇE VE GÖÇMENLERE KARŞI ALINAN SINIR ÖNLEMLERİ: YUNANİSTAN

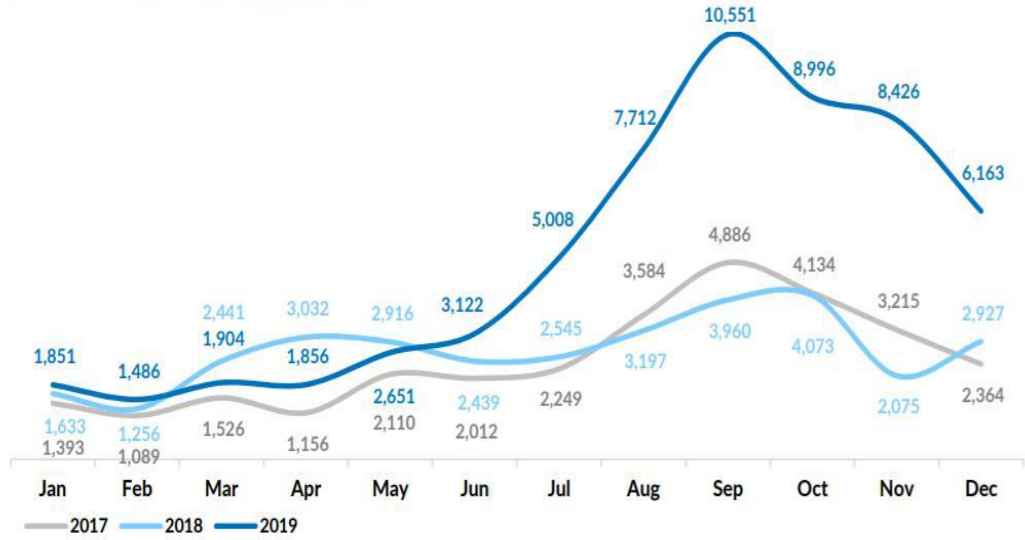
Hakan ÜNAY

Dünya genelinde ve özellikle Avrupa’da küresel bir kriz olarak değerlendirilen mülteci meselesinden kuşkusuz en çok etkilenen ülkelerden biri Yunanistan. Krizin en üst noktaya ulaştığı 2015 ve 2016 yıllarında bu durum çok daha derinden hissedilirken söz konusu iki yılda toplamda 1 milyonun üzerinde göçmen deniz yoluyla Yunanistan’a geçiş yapmıştı. Türkiye ile mukayese edilemeyecek kadar hafif bir göç akını yaşayan Yunanistan’da, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) verilerine göre Ocak 2020 itibariyle yaklaşık 100 bin göçmen bulunuyor. Sadece 2019’da Yunanistan’a deniz yoluyla ulaşan göçmen sayısı 60 bin civarındayken, 2020’de ise şu ana kadar 4500 göçmen deniz ve kara yoluyla Yunanistan’a ulaştı. Yunanistan’a göç edenlerin %40’ını Afganlar, %27’sini Suriyeliler oluştururken bunları Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve Irak vatandaşları takip ediyor. (1)

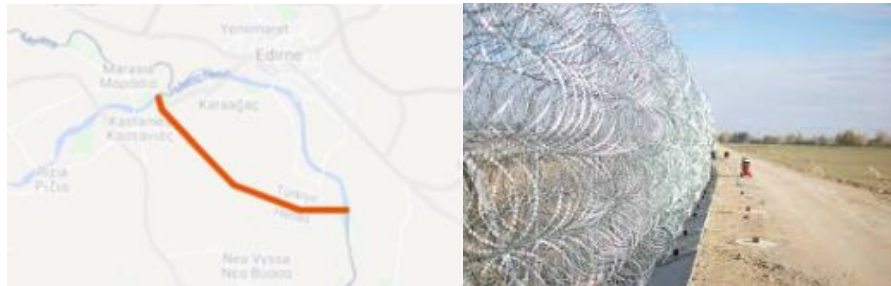
Göçe ve Göçmene Karşı Alınan Sınır Önlemleri: Yunanistan

Hakan Ünay

Mart 2016'da Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki mutabakat sonrası Yunanistan'a geçişler azalmaya başlamış olsa da son yıllarda yine bir artış gözleniyor. Nitekim Yunan hükümetinde mülteci kabullerinden sorumlu Manos Logothesis'in 2020'de 100 bin göçmen beklediklerine ilişkin açıklaması (2) da bu artışın devam edeceğini gösteriyor. Artarak devam eden söz konusu göç akımına karşı üretilen politikalar ise -dünyadaki birçok devlette olduğu gibi- Yunanistan'da da sınırlarda ön plana çıkıyor.

Yunanistan mülteci akımlarının günümüzdeki kadar yoğun olmadığı 2012'de sınır önlemlerini almaya başlamıştı. Öncelikle Türkiye sınırında Pazarkule sınır kapısından Meriç Nehri'ne kadar olan 12,5 kilometrelik bölgede beton bloklar, tel örgüler, jiletli tellerden oluşan bir duvar inşa etti. 3 milyon Euro maliyeti bulunan duvarın inşasında 6 bin metreküp beton, 800 ton çelik ve 370 kilometre farklı türden dikenli tel kullanıldı. Ayrıca duvar, 23 termal kamera ve Avrupa Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansı (Frontex) iş birliğindeki Yunan sınır görevlilerinin devriyeleri ile destekleniyor.

Söz konusu duvar, ülkede özellikle aşırı sağcı kesim tarafından da destek buluyor. *Altın Şafak Partisi* (Χρυσή Αυγή) duvarın inşasına en başından beri söylemleriyle destek verirken bir diğer aşırı sağ parti *Helen Çözümü* (Ελληνική Λύση) ise işi bir adım daha ileri götürmek niyetinde. Nitekim partiye göre ülkeye gelen göç akımına karşı en doğru çözüm, Türkiye sınırını oluşturan Meriç nehri boyunca -yaklaşık 200 kilometrelik- 6 metre yüksekliğinde bir duvar inşa etmek. (3) Yunanistan şu ana kadar bu fikri uygulamaya koymasa da Meriç Nehri boyunca göçmenlere uyguladığı geri itme (push back) uygulamaları ile duvarı aratmamaya kararlı gibi görünüyor.

Öte yandan, bugün Yunan adalarında var olan kapasitesinin çok üzerinde bir göçmen nüfusu son derece olumsuz şartlarda hayatta kalmaya çalışıyor. Her gün artarak devam eden düzensiz geçişler ise göçmen kayıp ve ölümlerini beraberinde getiriyor. Nitekim BMMYK verilerine göre 2014-2019 yılları arası hayatını kaybeden ve kaybolan göçmen sayısı yaklaşık 2 bin. Söz konusu trajik durumdan ziyade daha çok kendi sınır güvenliğini düşünen Yunanistan içinse deniz yoluyla ülkeye ulaşanların sayısının kara sınırından giriş sayısından üç kat fazla olması, sınır önlemlerinin odağının deniz üzerine kaymasına neden oldu. Son dönemde ön plana çıkan göçe karşı kurulacak “deniz bariyerleri” de bunun en vahim örneklerinden birisi. Yunan savunma bakanı Nikos Panagiotopoulos’un 30 Ocak’ta açıkladığı plana göre Yunanistan, 2.7 kilometre boyunca uzanan ve (50 santimetresi su üzerinde olacak şekilde) 1,1 metre yüksekliğinde yüzen bir bariyer inşa edecek. Yüzen bariyer, gece boyunca bot ve teknelerle Yunanistan’a göç eden göçmenleri engellemek için ayrıca yanıp sönen ışıklar ile donatılacak. Söz konusu bariyerin öncelikle Midilli Adası’nın kuzeyine kurulacağı belirtilirken; Yunan Bakan, yüzen bariyerlerin başarı ihtimalini ise 2012’de Türkiye ile olan kara sınırına inşa edilen duvara atıf yaparak açıkladı ve benzer bir başarı beklediklerini ifade etti. (4) Öte yandan yüzen bariyerin, parçalar eklenerek 15 kilometreye kadar genişleyebileceği ve toplam maliyetin 500 bin Euro civarında olacağı tahmin ediliyor. (5)

**Göçe ve
Göçmene Karşı
Alınan Sınır
Önlemleri:
Yunanistan**

Hakan Ünay

**Göçe ve
Göçmene Karşı
Alınan Sınır
Önlemleri:
Yunanistan**

Hakan Ünay

Yunanistan'ın yüzen bariyer planının -uygulandığı taktirde- ülkenin sahip olduğu deniz sınırı göz önüne alınırsa oldukça sembolik kalacağı aşikâr. Öte yandan dünyanın farklı coğrafyalarında şu ana kadar göç(menler)e karşı inşa edilen duvarlar ve alınan sınır önlemlerinin başarısızlığı da ortada. Nitekim; savaştan, zulümden ve şiddetten kaçan insanların sadece yeni sınır önlemleri nedeniyle daha iyi bir yaşam arayışından vazgeçmeleri beklenemez. Dahası, gerekirse daha tehlikeli veya maliyetli yolları denemekte ısrar edeceklerini söylemek de mümkün.

KAYNAKÇA

- 1) **UNHCR**, “Greece Sea arrivals Dashboard - December 2019”. <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/73442> (Erişim Tarihi: 09.02.2020)
- 2) **InfoMigrants**, “Greece expects 100,000 more migrants in 2020”, 18 Aralık 2019; <https://www.infomigrants.net/en/post/21609/greece-expects-100-000-more-migrants-in-2020> (Erişim Tarihi: 09.02.2020).
- 3) Anthee Carassava, “Hard-right Greek leader Kyriakos Velopoulos wants 6m border wall with Turkey”, **The Times**, 30 Mayıs 2019; <https://www.thetimes.co.uk/article/hard-right-greek-leader-kyriakos-velopoulos-wants-6m-border-wall-with-turkey-z65p3fq6q> (Erişim tarihi: 11.02.2020).
- 4) Helena Smith, “Greece plans to build sea barrier off Lesbos to deter migrants”, **The Guardian**, 30 Ocak 2020, <https://www.theguardian.com/world/2020/jan/30/greece-plans-to-build-sea-barrier-off-lesbos-to-deter-migrants> (Erişim Tarihi: 12.02.2020).
- 5) **Reuters**, “Greece wants floating fence to keep migrants out”, 30 Ocak 2020, <https://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-greece-barrier/greece-wants-floating-fence-to-keep-migrants-out-idUSKBN1ZT0W5> (Erişim Tarihi: 12.02.2020).

Göçe ve
Göçmene Karşı
Alınan Sınır
Önlemleri:
Yunanistan

Hakan Ünay

Hakan Ünay, Göç Araştırmaları Vakfı bünyesindeki Türkiye Göç Araştırmaları Merkezi'nde araştırmacıdır. Aynı zamanda Necmettin Erbakan Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde tez döneminde olan bir yüksek lisans öğrencisi olarak eğitimine devam etmektedir. Göç ve sınır, sınır yönetimi ile Türkiye'ye gelen göç alanlarında çalışmalarını sürdürmektedir.